

KernTalenten in het onderwijs

Leren en werken volgens je karakter, talenten en drijfveren

Wat deed jij het allerliefste als kind? Dat zegt iets over je huidige karakter, talenten en drijfveren. Een KernTalentenanalyse legt de link tussen kinderactiviteiten en de volwassen persoon en is daarmee een interessante toevoeging op bestaande persoonlijkheidstesten. De methode kent uiteenlopende toepassingen binnen het onderwijs.

De KernTalentenmethode vindt haar oorsprong in België en krijgt inmiddels ook in Nederland voet aan de grond. Een KernTalentenanalyse kan bijvoorbeeld verklaren waarom een ogenschijnlijk talent iemand toch tonnen energie kost, of aangeven welke taken een tiener als volwassene met veel plezier zal kunnen uitvoeren. De methode heeft in de praktijk bewezen grote toegevoegde waarde te kunnen hebben in het onderwijs, bijvoorbeeld bij leerlingbegeleiding, profiel- en studiekeuze, loopbaanbegeleiding, sollicitaties, burn-outpreventie en pedagogisch en didactisch handelen.

KernTalenten: karakter, potentieel en intrinsieke motivatie

KernTalenten zitten dieper in je persoon geworteld dan 'gewone' talenten. Een 'gewoon' talent wordt gedefinieerd als een natuurlijk vermogen om iets goed te doen. Als iemand bijvoorbeeld zegt: 'Dat meisje heeft talent voor wiskunde', bedoelt hij dat het meisje aanleg heeft om er heel goed in te worden of dat ze er nu al beter in is dan anderen. 'Gewone' talenten verwijzen dus naar iemands potentieel of reeds verworven

competenties. Maar past het ook bij haar, en is het iets dat ze uit zichzelf graag doet? KernTalenten geven ook daar inzicht in. Ze gaan namelijk over je karakter, je ontwikkelpotentieel én je intrinsieke motivatie tegelijk, oftewel: je 'zijn', 'zullen kunnen' en 'willen'.

De ontdekking die de basis vormde voor de KernTalentenmethode is dat kinderen hun persoonlijkheid uitdrukken in de keuze van hun speelgoed, spellen, sporten en andere activiteiten. Wie zijn KernTalentenprofiel te weten wil komen, zal dan ook tijdens een KernTalentenanalyse bevraagd worden over wat en hoe hij speelde als kind en hoe graag hij dat deed. KernTalentenanalisten zijn er speciaal voor opgeleid om de benodigde informatie naar boven te halen en deze te vertalen in een genuanceerde schets van de aard, aanleg en intrinsieke motivatie van de volwassen persoon.

Volgens de methode zijn er 23 KernTalenten en iedereen heeft elk KernTalent in meer of minder sterke mate. Een sterk KernTalent bestaat uit eigenschappen die je van nature hebt, vaardigheden waar je met voldoende opleiding of oefening in kunt uitblinken en activiteiten waar je uit jezelf warm voor loopt, behoefte

Willemijn Simpson
is erkend
KernTalentenanalist
en eigenaresse van
IntoTalent,
www.IntoTalent.nl

aan hebt en energie van krijgt. Leef je een sterk KernTalent niet uit, dan voel je een gemis. Een klein KernTalent is het tegenovergestelde: het is niet vanzelfsprekend voor je en kost moeite om te ontwikkelen. Liever zet je het niet in en het vreet energie als je dat toch moet doen. Tussen de sterke en kleine KernTalenten in zitten nog de energieneutrale halve KernTalenten.

De 23 KernTalenten

Er zijn 23 KernTalenten, die ingedeeld zijn in de volgende clusters:

- Creativiteit
- Organisatie
- Sociaal (empathie, flexibiliteit, teamplay)
- Competitiviteit
- Autonomie en ondernemerschap
- Strategisch inzicht
- Proactieve kennisverwerving
- Naar buiten treden

Vrijwel alle clusters bestaan uit meerdere KernTalenten. De KernTalentenmethode heeft daarmee het instrumentarium om niet alleen aan te geven dat iemand bijvoorbeeld creatief of empathisch of een teamplayer is, maar ook welke vorm van creativiteit, empathie of teamplay iemands ogen wel of niet doet blinken. Door bijvoorbeeld de vier verschillende creativiteits-KernTalenten, die elk sterk of half of klein kunnen zijn, samen te bekijken, kan de KernTalentenmethode 81 verschillende vormen van creativiteit onderscheiden.

Je profiel van alle 23 sterke en minder sterke KernTalenten bij elkaar verklaart bijvoorbeeld je gedrevenheid voor bepaalde taken en waarom andere taken je tegenstaan of volledig uitblussen, zelfs al ben je er misschien best goed in. Het geeft inzicht in je behoeftes en waarom bepaald gedrag vanzelfsprekend voor je is of juist niet. Ook laat het zien op welke terreinen er ruimte zit om je met plezier verder te ontwikkelen. Zo vormt het een leidraad bij allerlei levenskeuzes, bijvoorbeeld op het gebied van opleiding en werk.

Profiel- en studiekeuze

Van middelbare scholieren verwachten wij dat ze keuzes maken die grote impact hebben op de rest van hun leven. Zelfkennis is daarbij cruciaal, maar een tiener met een diepgaand zelfinzicht is eerder uitzondering dan regel. Een profiel- of studiekeuze baseren op wat een leerling op dat moment graag doet of goed kan, is een magere basis. Het is een momentopname en er is nog zo veel dat de leerling niet gedaan heeft en waarvan helemaal niet bekend is of hij het goed kan of leuk vindt. Bovendien is het gedrag in deze levensfase (in tegenstelling tot het gedrag in de

Ontstaan van de methode

Het was 1989 toen Danielle Krekels de ingeving had die de rest van haar leven in het teken van KernTalenten zou stellen. Ze runde een werving- en selectiebureau en het viel haar op dat kandidaten geregeld uitspraken deden als: 'Zo was ik als kind ook al' of 'Als kind deed ik dat ook al zo graag.' Dit leidde ertoe dat Krekels zich de vraag stelde: 'Zou het niet zo kunnen zijn dat een kind niet creatief wordt van spelen met bepaald speelgoed, maar juist met dat speelgoed speelt, omdat het creatief is en die creativiteit wil uitleven?' In duizenden gesprekken die volgden, heeft ze kandidaten consequent gevraagd naar hun favoriete kinderactiviteiten en heeft ze keer op keer gecheckt welke aspecten van hun volwassen gedrag, behoeftes, aanleg et cetera daaraan verbonden waren. Zo heeft ze de 23 KernTalenten ontdekt. Na vele jaren van nader onderzoek is de methode inmiddels stevig gefundeerd en verfijnd, en in 2015 wetenschappelijk gevalideerd door prof. dr. Elke van Hoof van de Vrije Universiteit Brussel binnen haar onderzoek "Veerkracht op je werk".

kindertijd) vaak juist niet representatief voor de volwassen persoon.

Dat laatste behoeft wellicht wat nadere uitleg. De periode waarop een KernTalentenanalyse gebaseerd wordt, is de kindertijd, en die loopt tot het begin van de puberteit. Op dat moment gaan kinderen namelijk onder invloed van hormonen ander gedrag vertonen. Ze gaan zich bijvoorbeeld afzetten tegen hun ouders, meedoen met hun peers en experimenteren. Dit geldt voor alle kinderen, al gaat het bij de een gepaard met 'lastiger' gedrag dan bij de ander. Eigenlijk gaan ze gedrag vertonen dat niet altijd in lijn is met hun persoonlijkheid. Dit begint zich weer te herstellen als met een jaar of 25 de hersenen volgroeid zijn. Kortom, de puberteit en adolescentie vormen precies de periode waarin jongeren levensbepalende keuzes maken (profiel, studie, eerste baan/carrière), terwijl zij dan eigenlijk 'zichzelf' niet meer of nog niet helemaal zijn.

Een tiener met een diepgaand zelfinzicht is eerder uitzondering dan regel

Op 14-jarige leeftijd beschikt een leerling doorgaans over voldoende rijpheid om een betrouwbare KernTalentenanalyse mogelijk te maken. Aan de hand van zijn speelgedrag in de kindertijd (vóór de puberteit) brengt een KernTalentenanalist in kaart wat zijn aard, potentieel en intrinsieke motivatie zal zijn in het volwassen leven (na de adolescentie). Op basis daarvan kan de leerling keuzes maken die toekomstbestendiger zijn. KernTalentenanalyses worden dan ook veel ingezet als hulpmiddel bij profiel- en studiekeuze.

Schoolleiders kunnen met een KernTalentenanalyse nieuwe inzichten opdoen over hun manier van leidinggeven.

Een KernTalentenanalist vertelt overigens niet welke opleiding een leerling moet kiezen. Die kiest uiteindelijk zelf. Twijfelt de leerling tussen enkele studierichtingen, dan legt hij deze (eventueel met hulp van de analist) naast zijn KernTalentenprofiel om na te gaan in hoeverre zijn sterke en kleine KernTalenten in de studie en het daaropvolgende beroepsleven worden aangesproken. Voor leerlingen die geen idee hebben wat ze moeten gaan studeren, is er een studiekeuzeoefening ontwikkeld waarbij een leerling met zijn KernTalentenprofiel aan de slag gaat om tot een weloverwogen studiekeuze te komen, die past bij zijn karakter, potentieel en intrinsieke motivatie als volwassene.

Als iemand zich al jong bewust is van zijn sterktes en valkuilen, kan dat veel frustratie en verdriet voorkomen

Valkuilen vermijden en zelfvertrouwen kweken

Een KernTalentenanalyse geeft inzicht in iemands sterktes en ook zijn valkuilen. Een leerling die vanuit zijn sterke KernTalenten een echte doorzetter is, heeft bijvoorbeeld als valkuil dat hij zich kapot zou kunnen blokken en daar activiteiten voor opgeeft, zoals sportlessen of afspraken met vrienden, terwijl hij vanuit zijn sterke KernTalenten ook daar behoefte aan heeft. Als iemand zich al jong bewust is van zijn sterktes en valkuilen, kan dat veel frustratie en verdriet in het leven voorkomen. Ook factoren die het leerproces kunnen verstoren, worden zichtbaar in een KernTalentenanalyse. Denk aan perfectionisme, faalangst, angst voor gezichtsverlies, afhaken als je het gevoel krijgt niet

te kunnen winnen enzovoort. Daarnaast geeft een KernTalentenanalyse vaak een enorme boost aan het zelfvertrouwen. 'Ik wist niet dat ik al die talenten had!'

Marink van Kessel is orthopedagoog bij het Titus Brandsma Lyceum in Oss. Sinds twee jaar zet zij KernTalentenanalyses in bij de begeleiding van hoogbegaafde, onderpresterende leerlingen. "We waren op zoek naar tools om deze leerlingen te motiveren. Een KernTalentenanalyse blijkt hun een enorme motivatieboost te geven. We bekijken hoe ze hun drijfveren kunnen inzetten op school en daarbuiten. Ook komen problemen als bore-out, burn-out, perfectionisme en dergelijke aan het licht. Daarnaast helpen de KernTalentenanalyses ons bij het begeleiden van deze leerlingen bij de keuze voor hun profiel, studie en beroep, zodat ze een keuze maken vanuit de grond van hun hart." Het inzetten van de methode heeft de school als geheel het nodige opgeleverd. Van Kessel: "De onderpresteerders zijn met meer plezier gaan studeren en zijn allemaal overgegaan. Dit is uiteraard goed voor de doorstroom- en slagingscijfers van de school. Ik zie nog veel meer mogelijkheden om de methode op school toe te passen en hoop dit steeds verder te kunnen uitbreiden."

Basisonderwijs

Ook basisscholen kunnen met de KernTalentenmethode extra investeren in het welzijn van hun leerlingen. Op jonge leeftijd is er nog geen sprake van manifeste KernTalenten, maar zijn al wel de kiemen daarvoor volop in ontwikkeling en zichtbaar in het speelgedrag. Speciaal voor basisscholen die door een KernTalenten-bril naar hun leerlingen willen kijken, is er een training ontwikkeld die leerkrachten leert om het speelgedrag van hun leerlingen onbevooroordeeld te observeren. Met de kennis die dit oplevert, kunnen ze beter inspelen op de individuele (leer)behoeften van leerlingen, bijvoorbeeld behoefte aan werken met schema's, met de handen bezig zijn, theoretisch denken, momenten voor zichzelf, ruimte om te bewegen, samenwerken, eigen kennis overdragen et cetera. Ook geeft het een andere kijk op gedrag dat op school vaak als minder gewenst wordt gezien: de dagdromers, druktemakers, waaghalzen en deugnieten zijn wellicht de kiemen van prachtige KernTalenten aan het uitleven en ontwikkelen! Door aan te sluiten bij de sterke KernTalenten van leerlingen hebben zij meer plezier in wat ze op school doen, nemen ze de lesstof beter op en krijgen ze de kans hun sterke kanten tot ontwikkeling te brengen.

Gemotiveerde medewerkers

Niet alleen leerlingen, maar ook de medewerkers en de school als geheel hebben baat bij het inzetten van de KernTalentenmethode. Een school is succesvoller met gemotiveerde medewerkers, en échte motivatie komt van binnen. Laat je je medewerkers werken met hun sterke KernTalenten, dan zijn zij intrinsiek gemoti-

veerd voor hun taken en kunnen ze er doorgaans nog bovengemiddeld goed in worden ook. Kennis van hun KernTalenten helpt bijvoorbeeld om klasoverstijgende taken toe te wijzen aan de medewerkers die daar energie van krijgen.

Voor de medewerkers zelf is een KernTalentenanalyse meestal een enorme eyeopener. 'Dus daarom zie ik daar altijd zo tegenop, terwijl mijn teamgenoten hun hand er niet voor omdraaien.' 'Nu weet ik waar ik op moet letten om niet steeds tegen datzelfde probleem aan te lopen.' Een KernTalentenanalyse laat hen met een mildere blik naar zichzelf kijken én geeft hun de kans om in hun kracht te gaan staan. Dit geldt uiteraard ook voor de schoolleiders. Die kunnen met een KernTalentenanalyse bijvoorbeeld nieuwe inzichten opdoen over hun manier van leidinggeven.

Daarnaast is gebleken dat het onderling begrip en respect groeit, wanneer collega's hun KernTalentenprofielen met elkaar delen. Ze begrijpen waarom een collega terughoudend is om bepaalde werkzaamheden aan te vangen, terwijl zij die zelf met passie uitvoeren. De drempel wordt lager om bij elkaar te rade te gaan. De samenwerking verbetert en de deuren om elkaar aan te vullen en van elkaar te leren gaan verder open.

Sollicitaties en loopbaanbegeleiding

Bij de werving en selectie of de promotie van medewerkers kan een KernTalentenanalyse eraan bijdragen dat de juiste persoon op de juiste plek terecht komt. Bij de zoektocht naar een nieuwe schooldirecteur bijvoorbeeld brengt een KernTalentenanalyse in beeld of een sollicitant leiderschap van nature in zich heeft, en ook wat zijn of haar natuurlijke leiderschapsstijl is (zoals empathisch, samenwerkingsgericht, trekkend, duwend, visionair of een combinatie). Aan de hand van het analyseresultaat heb je een beter beeld van hoe een personeelslid in elkaar zit en hoe je hem of haar het beste kunt begeleiden en laten groeien. Ook als een medewerker het gevoel heeft 'niet meer op zijn plek te zitten', maar daar verder moeilijk duiding aan kan geven, kan een KernTalentenanalyse uitkomst bieden, evenals bij andere problemen, zoals demotivatie, burn-out, stress of burn-out.

Een KernTalentenanalyse levert binnen een paar uur een schat aan informatie op, die ook nog eens levenslang geldig is. Het analyseresultaat is immers gebaseerd op iemands kindertijd en die verandert niet meer. Daardoor geldt ook dat hoe jonger iemand zijn KernTalenten laat analyseren, hoe langer hij er de vruchten van kan plukken. De grondlegster van de KernTalentenmethode, Danielle Krekels illustreert haar filosofie over werken aan je sterke punten vaak als volgt: "Als je de KernTalenten hebt om een appel te worden, word dan die lekkere, zoete, dikke, sappige, knapperige en blozende appel. Probeer niet wanhopig een peer te zijn." Een KernTalentenanalyse helpt

Werkdruk, stress en burn-out

De werkdruk in het onderwijs is hoog en steeds meer medewerkers ervaren stress of vallen uit door overbelasting of burn-out. De link naar KernTalenten is tweeledig. Enerzijds kan een burn-out (mede) veroorzaakt worden door te lang op kleine KernTalenten te werken en/of te weinig sterke KernTalenten aan te spreken, in het bijzonder de sterke KernTalenten die een specifieke ontspanningsbehoefte in zich hebben. Anderzijds komt de ene persoon sneller in een burn-out terecht dan de ander en geeft een KernTalentenanalyse inzicht in iemands burn-outgevoeligheid. Het komt dan ook regelmatig voor dat mensen hun KernTalenten in beeld laten brengen omdat ze veel stress ervaren, tegen een burn-out aan zitten of al uitgevallen zijn door overbelasting. Een KernTalentenanalyse helpt dan bij het aanwijzen van de oorzaken en geeft concrete inzichten om het risico op stress of burn-out in de toekomst te verkleinen.

mensen op weg om de beste versie van zichzelf te worden. Met een originele werkwijze en uitgebreide toepassingsmogelijkheden kan de KernTalentenmethode een verrijking voor iedere school zijn en voor de unieke individuen die daar werken en leren.

Een greep uit de vele onderwerpen waar een KernTalentenanalyse inzicht in geeft.

Literatuur

Krekels, Danielle (2018), Krachtig met KernTalenten. Werk met je sterke punten en maak studie- en carrièrereuzes die levenslang bij je passen. Standaard Uitgeverij.